

NEVELÉSTÖRTÉNETI KUTATÁS (SZAKDOLGOZATI SZEMINÁRIUM)

A kurzus célja: Felkészülés neveléstörténeti tárgyú kutatásokra (szakdolgozat készítésére): a főbb kutatóhelyek és forrástípusok megismerése; magyar és idegen nyelvű neveléstörténeti források, dokumentumok forráskritikai, filológiai feldolgozása. A magyar és egyetemes neveléstörténeti kutatások irányainak megismerése.

A kurzus tematikája

1. Neveléstörténeti bevezetés:
 - I. A neveléstörténet tartalma; helye a tudományok rendszerében, kapcsolódása más diszciplínákhoz
 - II. Az egyetemes és magyar neveléstörténet kutatásának főbb irányai, lehetőségei és eredményei, forrásai; főbb kutatási helyszínek
2. Kutatás és kreativitás
3. A tudományos kutatás kritériumai, megtervezése. Kutatási terv, bibliográfia és jegyzet készítése
4. A neveléstörténet tanulmányozását segítő kézikönyvek, lexikonok, monográfiák, szakbibliográfiák
5. A sajtótermékek, mint lehetséges források
6. Régi tankönyvek vizsgálata, tankönyvelemzés
7. A neveléstörténet levéltári forrásai
8. Forráskritika, forrásértelmezés; dokumentumelemzés és tartalomelemzés
9. Számítógépes információgyűjtés és adatfeldolgozás
10. A kutatási eredmények összegzése; a tudományos mű megírásának kritériumai; műfaji jellegzetességek
- 11-12. Egyéni kutatások bemutatása, megbeszélése.

A kurzushoz kapcsolódó teljesítmények és követelmények:

- A kurzus *gyakorlati jeggyel* zárul. Ennek feltétele:
- A neveléstörténet főbb kutatási irányainak, forrásainak és kutatóhelyeinek ismerete;
 - Szakirodalom folyamatos feldolgozása, referátum-készítés;
 - Önálló forrásfeldolgozáson alapuló írásmű készítése (tanári útmutatás alapján).

Kötelező irodalom

- Falus Iván (szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszertanába (Keraban, Bp., 1993.)
Kéri Katalin: Mi a neveléstörténet? (JPTE–TKI, Pécs, 1997.) *vagy* Uő.: Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába (Műszaki, Bp., 2001.)

További ajánlott irodalom

- Balogh László (szerk.): Neveléstörténet és neveléstörténet-írás (OPKM, Bp., 1996.)
Baranyai M. – Keleti A.: A magyar nevelésügyi folyóiratok bibliográfiája 1841-1936. (Fővárosi Pedagógiai Könyvtár, Bp., 1937.)
Bevezetés a neveléstörténeti kutatómunkába (Bp., 1976.)
Csermely Péter-Gergely János–Koltay Tibor–Tóth János: Kutatás és közlés a természettudományokban (Osiris, Bp., 1999.)
Eco, Umberto: Hogyan írjunk szakdolgozatot? (Gondolat-Kairosz, Bp., 1996.)
Fábián Zoltán: A pedagógiai kutatások módszerei és logikája (PSZM, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1993.)
Kéri Katalin (szerk.): Ezerszínű világ (JPTE–TKI, Pécs, 2000.)
Kiss Dezső: Levéltárak – Helyismereti kutatók kézikönyvei; intézményi adattárak (Népművelési Propaganda Iroda, Bp., 1979.)
Krippendorf, Klaus: A tartalomelemzés módszertanának alapjai (Balassi, Bp., 1995.)
Márkus Gábor – Mészáros István – Gazda István (szerk.): Magyar neveléstörténeti irodalom 1800-1944. (Könyvértékesítő Vállalat, Bp., 1985.)
Mawdsley, Evan – Munck, Thomas: Számítógép a történettudományban (Osiris, Bp., 1996.)
Mészáros István: „Összehasonlító” neveléstörténet (In: Magyar Pedagógia, 1979/4.)
Mészáros István: A magyar iskolatörténet kronológiája 996-1996. (Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1996.)
Mészáros István: A tankönyvkiadás története Magyarországon (Tankönyvkiadó, Bp., 1989.)
Mészáros István–Pukánszky Béla–Németh András: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe (Osiris, Bp., 1999.)
Németh András: A magyar neveléstudomány fejlődéstörténete (Osiris, Bp., 2002.)
Simon Gyula: Neveléstörténeti kutatás levéltárakban (In: Tanulmányok a neveléstudomány köréből, Akadémiai, Bp., 1963.) 249-278. o.
Vág Ottó: A neveléstörténet kutatási területeinek és interdiszciplináris kapcsolatainak rendszere. (In: Tanulmányok a neveléstudományok köréből 1971. Akadémiai, Bp., 1972.)

Továbbá lásd az alábbi honlapot: <http://nostromo.jppe.hu/~carry>

Pécs, 2004. szeptember 04.

Ambrusné dr. Kéri Katalin
mb. tanszékvezető, egyetemi docens
PTE-BTK Nev.tud. Intézet, B/127-es szoba
kerikata@ajk.ppe.hu
Fogadó óra: **csütörtök 12-13** között és
előzetes megbeszélés szerint egyéb időpontokban is!
Telefon: **06-70-2552502** (mobil)